

Sygnatura akt VI U 929/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2018 roku

Sąd Okręgowy- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gorzowie Wlkp.

w osobie SSO Tomasza Korzenia

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 września 2018 roku

sprawy z odwołania A. O. (1)

od decyzji z dnia 26 lipca 2018 roku znak (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o przyznanie emerytury

oddala odwołanie

SSO Tomasz Korzeń

Sygn. akt VI U 929/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 26.07.2018 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił A. O. (1) prawa do emerytury.

Ubezpieczony A. O. (1) odwołał się od tej decyzji. Wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do żądanego świadczenia z uwagi na pracę w górnictwie. Pracował w kopalni węgla kamiennego co najmniej 5 lat a zatem przysługuje mu prawo do emerytury.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania. Na dzień 1.01.1999 roku ubezpieczony udowodnił okres ubezpieczenia wynoszący łącznie 25 lat i 21 dni, w tym staż pracy w górnictwie wynoszący 8 lat, 4 miesiące i 10 dni. Nie spełnił on zatem przesłanek do nabycia emerytury ponieważ: 1/ na dzień 1.01.1999 roku nie udowodnił 15 letniego stażu pracy w warunkach szczególnych; 2/ wiek emerytalny, obniżony o 6 miesięcy za każdy rok pracy (tj. łącznie o 4 lata) do 61 roku życia wnioskodawca osiągnął po dniu 31.12.2008 roku (tj. w dniu (...)).

Sąd ustalił, co następuje:

A. O. (1) urodził się (...).

W dniu 2.07.2018 roku wystąpił z wnioskiem o emeryturę. Decyzją z 26.07.2018 roku pozwany odmówił mu prawa do emerytury.

Skarżący posiada łączny staż ubezpieczeniowy wynoszący 25 lat i 21 dni, w tym staż pracy w warunkach szczególnych wynoszący 8 lat, 4 miesiące i 10 dni.

W dniu (...) roku A. O. (1) osiągnął wiek 61 lat.

okoliczności bezsporne, a nadto dokumenty w aktach organu rentowego, tom I: świadectwo pracy k. 7; tom II: decyzja k. 8, 12.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ubezpieczony domagał się w sprawie przyznania prawa do emerytury podnosząc, iż świadczenie to jest mu należne albowiem pracował w warunkach szczególnych w kopalni węgla kamiennego.

Zdaniem pozwanego ubezpieczony nie udowodnił wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych, a nadto wiek emerytalny osiągnął w dniu (...) roku, a zatem już po dniu 31.12.2008 roku.

Okoliczność, że ubezpieczony posiada łączny staż ubezpieczeniowy w wysokości 25 lat i 21 dni oraz staż pracy w warunkach szczególnych wynoszący łącznie 8 lat, 4 miesiące i 10 dni, nie była w sprawie sporna.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2018.1270 j.t.; dalej jako ustawa) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

2. Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W art. 32 ustawy określono zasady ustalania prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Zgodnie z tym artykułem, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Warunki wymagane do uzyskania prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymienione są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej jako rozporządzenie). Rodzaje prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie może uprawniać do emerytury wcześniejszej, wymienione są w wykazach A i B stanowiących załączniki do rozporządzenia.

Emerytura wcześniejsza przysługuje na zasadach określonych w § 3 i 4 rozporządzenia, jeżeli kobieta udowodni co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a mężczyzna 25 lat tych okresów, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej w ramach stosunku pracy, przy czym wymagane jest osiągnięcie wieku emerytalnego wynoszącego 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia przy ustalaniu okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze uwzględnia się jedynie te okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1.01.1999 roku spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy emerytalnej posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 39 ustawy emerytalnej czy art. 32 tej ustawy również

po dniu 31 grudnia 2008r. pod warunkiem nieprzystąpieniu do OFE. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Stosownie do treści przepisu art. 39 ustawy emerytalnej, ubezpieczonemu, urodzonemu przed dniem 1.01.1949 roku spełniającemu warunek określony w art. 27 pkt 2 i niespełniającemu warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a, który ma co najmniej 5 lat:

1) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, albo

2) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki,

wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 pkt 1, obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej jednak niż o 15 lat.

Przepis art. 46 ustawy emerytalnej przewiduje możliwość, uwzględnienia przy ustalaniu prawa do emerytury wcześniejszej, spełnienia wymienionych w tym przepisie warunków do przyznania emerytury wcześniejszej dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. a przed dniem 1 stycznia 1969r., jednak przepis ten w przeciwieństwie do art. 184 ustawy emerytalnej, wymaga łącznego spełnienia wszystkich określonych w nim przesłanek do dnia 31.12.2008 roku, w tym również warunku wieku.

Ubezpieczony w roku 2008 roku ukończył 53 lata, natomiast przy niekwestionowanym przez niego okresie 8 lat, 4 miesięcy i 10 dni pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią, możliwe było w jego przypadku obniżenie wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 27 pkt 1 o 4 lata, co powoduje że do dnia 31.12.2008 roku ubezpieczony nie spełnił warunku wiekowego. Z tego względu nie może znaleźć zastosowania art. 46 ustawy emerytalnej.

Przepis art. 39 ustawy emerytalnej stanowi wyjątek od zasady nabywania prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym (zgodnie z art. 27 ust. 2 i 3 ustawy). Znajduje on zastosowanie zasadniczo do ubezpieczonych urodzonych przed 1.01.1949 roku, a jedynie na zasadzie wyjątku, ustanowionego przez przepis art. 46 ust. 1 ustawy, którego funkcją jest umożliwienie niektórym ubezpieczonym nabycia prawa do emerytury "na starych zasadach", znajduje zastosowanie również do ubezpieczonych urodzonych po 31.12.1948 roku, a przed 1.01.1969 roku. Zatem uprawnienie to nie ma charakteru powszechnego (ograniczone jest bowiem jedynie od niektórych ubezpieczonych, urodzonych w określonym czasie). Ponadto wśród postawionych w art. 46 ust. 1 ustawy warunków skorzystania z przepisu art. 39 ustawy znalazł się wymóg temporalny („warunki uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31.12.2008 roku”), co oznacza, iż przepis ten ma charakter jedynie czasowy - dający prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 29, 32, 33 i 39 tylko niektórym ubezpieczonym.

Posłużenie się zwrotem „na warunkach” oznacza zatem, że na dzień 31 grudnia 2008 r. ubezpieczony urodzony po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., musi spełnić takie kryteria, jakie dawałyby mu prawo do świadczenia, gdyby urodził się przed 1 stycznia 1949 r., czyli: legitymować się nie tylko określonym stażem ubezpieczeniowym (25 lat składkowych i nieskładkowych dla mężczyzn), posiadać co najmniej 5 lat wskazanej pracy górniczej i jednocześnie nie spełniać wymagań koniecznych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a ustawy, a także posiadać odpowiedni wiek emerytalny (65 lat dla mężczyzn z możliwością jego obniżenia według zasad określonych w art. 39 ustawy).

Dopiero kumulatywne spełnienie wymagań postawionych przez art. 46 ust. 1 i art. 39 w zw. z art. 27 ust 2 i 3 ustawy jest podstawą do przyznania na ich podstawie prawa do emerytury ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4.09.2014 r., sygn. I UK 7/14). Wymagań tych nie spełnił jednak w niniejszej sprawie ubezpieczony, albowiem - jak prawidłowo wskazał organ

rentowy – na dzień 31.12.2008 roku nie spełnił warunku odnoszącego się do wieku, albowiem w dacie tej nie osiągnął, wymaganego w jego sytuacji, obniżonego wieku emerytalnego w wysokości 61 lat (tj. 65 lat – 4 lata, czyli obliczony poprzez obniżenie powszechnego wieku emerytalnego dla mężczyzn o 4 lata, stosownie do bezspornego okresu pracy górniczej do 31.12.2008 roku – czyli 8 lat, 4 miesiące i 10 dni). Z uwagi na powyższe, w ocenie Sądu do dnia 31.12.2008 roku apelujący nie spełnił wszystkich warunków przewidzianych w art. 39 ustawy (wiek 61 lat ukończył w dniu (...)) i dlatego nie może skutecznie ubiegać się o prawo do emerytury w oparciu o art. 46 ustawy.

Jeżeli ubezpieczony do 31.12.2008 roku nie spełnił wszystkich warunków przewidzianych w art. 39 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to nie mógł uzyskać prawa do emerytury w oparciu o art. 46 tejże ustawy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 26.09.2017 roku, III AUa 1049/17, LEX nr 2396184).

Aby ubezpieczony mógł nabyć prawo do emerytury to winien do dnia 31.12.2008 roku osiągnąć wiek emerytalny – w przypadku ubezpieczonego 61 lat – tymczasem postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie nie pozwoliło na poczynienie takich ustaleń. Ubezpieczony wiek emerytalny osiągnął dopiero w dniu (...) roku, a więc nie spełnia wszystkich przesłanek do nabycia prawa do emerytury.

Odwołujący nie sprostął obowiązkowi określonemu w art. 6 K.c. oraz art. 232 K.p.c. albowiem podnoszone przez niego argumenty co do wadliwości spornej decyzji ZUS nie znalazły potwierdzenia w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Zgodnie z treścią art. 148¹ K.p.c. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że pozwany uznał powództwo.

W niniejszej sprawie żadna ze stron nie wnosiła o przeprowadzenie rozprawy, a w ocenie Sądu całokształt przytoczonych twierdzeń, w tym zgłaszanych wniosków dowodowych (jedynie ze strony pozwanej, w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS) pozwalał na przyjęcie, że przeprowadzenie rozprawy w przedmiotowej sprawie nie jest konieczne.

Ustalając stan faktyczny w sprawie sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym. Ich wiarygodność nie była kwestionowana przez strony.

Mając powyższe na względzie Sąd na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 148¹ KPC, na podstawie art. 477¹⁴ § 1KPC orzekł jak w wyroku.

SSO Tomasz Korzeń